

Pravilnik o medicinsko-tehničkim pomagalima koja se obezbeđuju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja

"Službeni glasnik RS",
br. 22/2008, 42/2008, 106/2008, 110/2008, 115/2008, 120/2008, 17/2010, 22/2010 i 80/2010

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuju se vrste medicinsko-tehničkih pomagala (u daljem tekstu: pomagala), indikacije za propisivanje pomagala koja osiguranim licima obezbeđuje Republički zavod za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: Republički zavod) iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, standardi materijala od kojih se izrađuju pomagala, rokovi trajanja pomagala, odnosno nabavka, održavanje i znavljanje pomagala kao i način i postupak ostvarivanja prava osiguranih lica na pomagala.

Ovim pravilnikom uređuju se i obrasci na osnovu kojih osigurana lica ostvaruju prava na pomagala.

II. VRSTE POMAGALA

Član 2.

Pomagala utvrđena ovim pravilnikom, koja osiguranim licima obezbeđuje Republički zavod (sa ili bez participacije), jesu:

1. protetička sredstva (proteze);
2. ortotička sredstva (ortoze);
3. posebne vrste pomagala i sanitarne sprave;
4. očna pomagala;
5. slušna pomagala;
6. pomagala za omogućavanje glasa i govora;
7. stomatološke nadoknade.

Pod pojmom pomagala obuhvaćen je i potrošni materijal koji je neophodan za korišćenje pojedinih pomagala.

Sastavni deo ovog pravilnika je Lista pomagala (tabela 1) koja sadrži vrste pomagala, indikacije za propisivanje, učesnike u postupku propisivanja, rokove trajanja pomagala kao i delove pomagala sa kraćim rokovima trajanja.

Sastavni deo ovog pravilnika je i Šifarnik pomagala (tabela 2) koji sadrži, prema vrstama pomagala, definisane standarde izrade pomagala, delove, količine, pomagala koja se servisiraju, delove koji se menjaju, odnosno popravljaju.

III. INDIKACIJE I STANDARD

Član 3.

Indikacije za propisivanje pomagala čine: medicinska dijagnoza utvrđena u skladu sa Međunarodnom klasifikacijom bolesti - Deseta revizija (u daljem tekstu: MKB 10), uzrast ili antropometrijske mere (telesna težina; telesna visina) osiguranog lica; broj pomagala koja se propisuju za određene vrste pomagala; stambeno-komunalni i drugi uslovi koji su od značaja za korišćenje i pravilnu

primenu pojedinih pomagala (stambeni prostor, struja, voda, higijenski nivo, nivo mentalne očuvanosti, navika pušenja i sl.).

Standarde kvaliteta pomagala čine: način izrade pomagala - gotov proizvod, individualna izrada po meri, polugotov proizvod sa individualnim prilagođavanjem; vrste materijala od kojih se izrađuju pomagala u celini ili delovi pomagala; broj pomagala; servisiranje pomagala ili dela pomagala u periodu od isteka garantnog roka do isteka roka trajanja i drugi parametri, koji garantuju funkcionalnost pomagala.

Za pomagala, utvrđenog standarda iz stava 2. ovog člana, Republički zavod određuje najviše cene pomagala u skladu sa zakonom.

IV. NAČIN I POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA NA POMAGALA

Propisivanje pomagala

Član 4.

Osigurano lice ima pravo na pomagalo koje propisuje lekar odgovarajuće specijalnosti i izabrani lekar na osnovu pregleda, utvrđenog zdravstvenog stanja i postavljene indikacije i dr., u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Osigurano lice ostvaruje pravo na pomagalo iz člana 2. ovog Pravilnika, na osnovu obrasca za propisivanje i održavanje pomagala - "Obrazac OPP" koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo (u daljem tekstu: obrazac).

Izuzetno od stava 2. ovog člana, osigurano lice ostvaruje pravo na određena pomagala na osnovu lekarskog recepta "Obrazac LR-1" (u daljem tekstu: lekarski recept) koji je propisan pravilnikom kojim se uređuje način i postupak ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Član 4a

Kada je za propisivanje pomagala potrebno mišljenje lekara odgovarajuće specijalnosti, takvo mišljenje ne može biti starije od 12 meseci.

Obrazac iz člana 4. stav 2. ovog pravilnika važi 90 dana od dana izdavanja od strane lekara odgovarajuće specijalnosti, odnosno izabranog lekara.

Obrazac lekarskog recepta za propisivanje pomagala iz člana 4. stav 3. ovog pravilnika, važi 30 dana od dana izdavanja od strane izabranog lekara.

Član 5.

Za određene vrste pomagala koje su propisane u Listi pomagala iz člana 2. stav 3. ovog pravilnika, lekarska komisija filijale Republičkog zavoda prema sedištu zdravstvene ustanove u kojoj osigurano lice ima izabranog lekara daje ocenu o opravdanosti propisivanja pomagala. Ocena lekarske komisije koja je pozitivna sadrži i obaveštenje za osigurano lice, da se u roku od 30 dana od dana preuzimanja pomagala, ponovo javi lekarskoj komisiji radi provere funkcionalnosti isporučenog pomagala, u slučajevima utvrđenim ovim pravilnikom.

Pravo na pomagalo iz stava 1. ovog člana utvrđuje filijala Republičkog zavoda koja je utvrdila svojstvo osiguranog lica (u daljem tekstu: matična filijala) overavanjem obrasca u roku od 30 dana od dana izdavanja obrasca, osim za pojedina pomagala za koja nije predviđena overa filijale.

Ako osigurano lice ima izabranog lekara van područja matične filijale, lekarska komisija iz stava 1. ovog člana, dužna je da o svojoj oceni obavesti matičnu filijalu u roku od tri dana od dana donošenja ocene. Lekarska komisija je dužna da o svojoj oceni obavesti matičnu filijalu u roku od tri dana od dana izvršene provere funkcionalnosti isporučenog pomagala.

Pravo na pomagalo utvrđeno ovim pravilnikom, za koje nije propisan postupak davanja ocene lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala u smislu stava 1. ovog člana, osiguranom licu utvrđuje matična filijala overavanjem obrasca, u roku od 30 dana od dana izdavanja obrasca.

Član 6.

Osiguranom licu se, za određene vrste pomagala utvrđena ovim pravilnikom, overa obrasca vrši uz utvrđivanje obaveze vraćanja pomagala matičnoj filijali.

Overa obrasca vrši se uz revers - pismenu izjavu osiguranog lica ili ovlašćenog lica koje je donelo obrazac na overu, da će pomagalo koje po overenom obrascu bude preuzeto, biti vraćeno matičnoj filijali u roku od 90 dana po prestanku potrebe za korišćenjem pomagala ili po isteku utvrđenog roka trajanja za pomagalo. Ako je uzrok prestanka potrebe za korišćenjem pomagala smrt osiguranog lica, pomagala za nadoknadu dela tela (proteze za gornje i donje ekstremitete) ne vraćaju se.

Rok važnosti obrasca za propisivanje pomagala

Član 7.

Osigurano lice je dužno da u roku od 90 dana od dana propisivanja, isporučiocu preda obrazac koji za pojedina pomagala utvrđena ovim pravilnikom, mora biti prethodno overen u matičnoj filijali.

V. ROK TRAJANjA POMAGALA

Član 8.

Osiguranom licu se pomagalo daje na korišćenje prema utvrđenim rokovima trajanja, definisanim ovim pravilnikom, za svaku vrstu pomagala.

Rokovi trajanja pomagala utvrđuju se prema starosnoj dobi osiguranog lica i drugim kriterijumima datim u Listi pomagala, zavisno od vrste pomagala i iskazuju se u mesecima ili godinama, a kod pomagala koja se održavaju - u najmanjoj dužini trajanja.

Rokovi trajanja pomagala određeni ovim pravilnikom, računaju se od dana isporuke, odnosno izrade pomagala, koja po primljenom overenom obrascu mora biti izvršena u roku od 30 dana.

Propisivanje dela pomagala koji ima kraći rok trajanja od celog pomagala vrši se po skraćenom postupku.

Propisivanje pomagala po skraćenom postupku iz stava 4. ovog člana, vrši lekar specijalista odgovarajuće specijalnosti u skladu sa Listom pomagala bez mišljenja lekara specijaliste, a overu obrasca vrši matična filijala bez ocene lekarske komisije.

VI. ISPORUČILAC POMAGALA

Član 9.

Osiguranom licu se izdaje, na osnovu odgovarajućeg obrasca, pomagalo na teret sredstava Republičkog zavoda kod ortopedskog, optičarskog preduzeća, apoteke i radnje sa kojom Republički zavod ima zaključen ugovor (u daljem tekstu: isporučilac), osim za pomagala za koja je ovim pravilnikom utvrđeno da se isporuka vrši preko zdravstvene ustanove.

Republički zavod obezbeđuje osiguranom licu pomagalo i delove pomagala koji su dostupni na domaćem tržištu, zaključenjem ugovora sa isporučiocem.

Pomagala koja Republički zavod obezbeđuje u smislu stava 2. ovog člana, moraju imati dozvolu za stavljanje u promet, izdatu od strane nadležnog organa, odnosno agencije, u skladu sa zakonom.

Obaveza isporučioca

Član 10.

Isporučilac je obavezan da osiguranom licu isporuči funkcionalno pomagalo izrađeno u svemu prema odgovarajućem obrascu.

Isporučilac uručuje pomagalo osiguranom licu odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od dana primljenog odgovarajućeg obrasca.

Član 11.

Kvalitet i funkcionalnost isporučenog pomagala u skladu sa odgovarajućim obrascem, garantuje isporučilac, odnosno izvođač stomatoloških nadoknada (stomatoprotetičar).

Isporučilac je dužan da, uz pomagalo izda uputstvo za upotrebu i održavanje kao i garantni list koji sadrži: garantni rok proizvođača za celo pomagalo i pojedine delove, pravo na reklamaciju, pravo i uslove održavanja (servisiranje, popravka i zamena celog ili dela pomagala u zavisnosti od vrste pomagala), kao i spisak ovlašćenih servisa za održavanje najmanje za rok trajanja pomagala utvrđen ovim pravilnikom.

Garantni rok isporučioca za pomagalo ili deo pomagala ne može biti kraći od garantnog roka proizvođača pomagala ili dela pomagala.

Isporučilac je dužan da o svom trošku održava celo ili deo pomagala do kraja garantnog roka, kao i da uz svaki zamenjen deo izda garantni list.

Garantni rok teče od dana isporuke pomagala osiguranom licu.

VII. PROVERA FUNKCIONALNOSTI POMAGALA

Član 12.

U roku od 30 dana od dana uručjenja pomagala osiguranom licu lekarska komisija matične filijale, za pomagala za koja je to predviđeno ovim pravilnikom, vrši proveru funkcionalnosti pomagala potvrđivanjem da je isporučeno odgovarajuće pomagalo, i to:

- da je pomagalo koje služi za funkcionalnu i estetsku zamenu izgubljenih delova tela, odnosno za omogućavanje oslonca, koje sprečava nastanak deformiteta

i koriguje postojeći deformitet, kao i koje olakšava vršenje osnovnih životnih funkcija;

- da je isporučeno pomagalo odgovarajućeg standarda u skladu sa ovim pravilnikom i da je ispravno;

- da je osigurano lice korisnik pomagala.

Izuzetno od stava 1. ovog člana proveru funkcionalnosti stomatoloških nadoknada vrši doktor stomatologije (u daljem tekstu: izabrani stomatolog) ili lekar specijalista koji je propisao pomagalo, u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 13.

U slučaju pismenog prigovora osiguranog lica na isporučeno pomagalo koji je podnet u roku od 15 dana od dana potvrđene funkcionalnosti, direktor matične filijale dužan je da obrazuje komisiju od tri člana u sastavu od jednog lekara odgovarajuće specijalnosti, isporučioca spornog pomagala i lica zaposlenog u matičnoj filijali koga ovlasti direktor matične filijale.

Direktor matične filijale dužan je da osnuje komisiju iz stava 1. ovog člana i u slučaju pismenog prigovora osiguranog lica podnetog u roku od 15 dana, na isporučeno pomagalo za koje nije ovim pravilnikom propisana provera funkcionalnosti.

Komisija iz st. 1. i 2. ovog člana, u prisustvu osiguranog lica, donosi ocenu o funkcionalnosti pomagala, odnosno ocenu po prigovoru osiguranog lica.

Ako komisija iz stava 1. ovog člana utvrdi nedostatak u funkcionalnosti pomagala, odnosno utvrdi osnovanost prigovora, isporučilac je obavezan da otkloni nedostatke na teret onoga ko je odgovoran za nastali nedostatak.

VIII. ODRŽAVANJE I ZANAVLJANJE POMAGALA

Održavanje pomagala

Član 14.

Osigurano lice ima pravo na održavanje određenih pomagala koje obuhvata servisiranje pomagala, popravku celog ili dela pomagala i zamenu dela pomagala, na teret Republičkog zavoda u periodu od isteka garantnog roka do isteka roka trajanja pomagala, pod uslovom da je prethodno izvršena provera funkcionalnosti izdatog pomagala u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Osigurano lice ima pravo na servisiranje određenih pomagala koje obuhvata redovan godišnji servis.

Osigurano lice ima pravo na popravku celog ili dela pomagala u slučaju kvara do koga je došlo bez krivice u rukovanju osiguranog lica. Osigurano lice ima pravo na zamenu dela pomagala koji je usled upotrebe dotrajao.

Osigurano lice snosi troškove popravke pomagala, odnosno dela pomagala, ako namerno ili zbog nepažnje, odnosno neodgovarajućeg korišćenja ili nestručne upotrebe uništi, odnosno pokvari pomagalo ili deo pomagala.

Servisiranje, popravka ili zamena dela ili celog pomagala vrši se po postupku koji je propisan za ostvarivanje prava na pomagalo.

Matična filijala može da zaključi i poseban ugovor sa ovlašćenim pravnim ili fizičkim licem, radi održavanja određenih pomagala u periodu od isteka garantnog roka do isteka roka trajanja utvrđenog ovim pravilnikom.

Član 15.

Po isteku roka trajanja utvrđenog ovim pravilnikom, za pomagalo za koje je utvrđena obaveza vraćanja, osigurano lice ima pravo na novo (istovrsno) pomagalo, ukoliko lekar odgovarajuće specijalnosti propiše novo pomagalo, a lekarska komisija matične filijale oceni da je ranije izdato pomagalo neupotrebljivo i da se popravkom ne može osposobiti za dalju upotrebu.

Osigurano lice nema pravo na novo pomagalo ako je za takvo pomagalo utvrđena obaveza vraćanja, i ako je rok trajanja pomagala istekao, i to za period u kome je, prema mišljenju lekara odgovarajuće specijalnosti, odnosno lekarske komisije, pomagalo još uvek funkcionalno, odgovara osiguranom licu i odgovarajućeg je kvaliteta.

Zanavljanje pomagala

Član 16.

Pod zanavljanjem pomagala u smislu ovog pravilnika podrazumeva se pravo na zamenu pomagala drugim pomagalom iste vrste, odnosno pravo na dobijanje novog pomagala i pre isteka roka trajanja utvrđenog ovim pravilnikom, koje stiče osigurano lice kod koga nastupe takve anatomske ili funkcionalne promene, zbog kojih je dalja upotreba izdatog pomagala nemoguća.

Procenu anatomskih ili funkcionalnih promena vrši lekar odgovarajuće specijalnosti.

Ocenu opravdanosti propisivanja novog pomagala vrši lekarska komisija.

Član 17.

Overa obrasca za zamenu i dobijanje drugog pomagala iste vrste, vrši se u matičnoj filijali.

Osigurano lice je obavezno da matičnoj filijali vrati pomagalo čija se zamena vrši. Vraćanje pomagala vrši se u momentu isporuke novog pomagala.

IX. KORIŠĆENA POMAGALA

Član 18.

Osiguranom licu se izdaje po pravilu novo, a izuzetno već korišćeno pomagalo.

Pod korišćenim pomagalom, u smislu ovog pravilnika, smatra se pomagalo za koje je ovim pravilnikom utvrđena obaveza vraćanja (pomagalo izdato uz revers ili vraćeno pre isteka roka trajanja).

Ispravnost, funkcionalnost i dotrajlost pomagala koje je osigurano lice vratilo u skladu sa ovim pravilnikom, utvrđuje lekarska komisija matične filijale uz prisustvo ovlašćenog radnika matične filijale zaduženog za prijem vraćenog pomagala.

Pomagalo je dotrajalo kada vrednost popravke iznosi više od 51% cene novog pomagala iste vrste.

Matična filijala može ugovoriti isporuku vraćenih pomagala, sa jednim ovlašćenim isporučiocem, u zavisnosti od vrste vraćenog pomagala.

Kod korišćenih pomagala, garantni rok utvrđuje isporučilac i taj rok iznosi najmanje polovinu garantnog roka za nova pomagala.

O vraćenim pomagalima matična filijala vodi posebnu evidenciju i odlučuje o njihovoj daljoj nameni nakon povlačenja iz upotrebe.

Član 19.

Za izdavanje korišćenog pomagala nije potreban pristanak osiguranog lica kome je pomagalo propisano.

Rok trajanja korišćenog pomagala je polovina roka trajanja istovrsnog novog pomagala utvrđenog ovim pravilnikom.

X. PARTICIPACIJA ZA IZDATA POMAGALA

Član 20.

Osigurano lice plaća participaciju za izdato pomagalo u skladu sa pravilnikom kojim se uređuje sadržaj i obim prava na zdravstvenu zaštitu iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i participacija, osim za izdato korišćeno pomagalo.

XI. POMAGALA UTVRĐENA OVIM PRAVILNIKOM KOJA OSIGURANIM LICIMA OBEZBEĐUJE REPUBLIČKI ZAVOD

1. Protetička sredstva (proteze)

1.1. Proteze za gornje i donje ekstremitete

Član 21.

Osigurano lice kome nedostaje deo ili cela ruka ili noga, ima pravo na protezu (levu ili desnu) za nedostajući ekstremitet (gornji ili donji), odnosno njegov deo.

Osigurano lice ima pravo na popravku proteze i zamenu delova proteze, pod uslovima utvrđenim ovim pravilnikom.

Član 22.

Osiguranom licu prvu protezu za gornji ili donji ekstremitet propisuje lekar specijalista fizikalne medicine zdravstvene ustanove u kojoj se obavlja rehabilitacija i u kojoj će biti izvršena aplikacija prve proteze, na osnovu otpusne liste posle izvršene hirurške intervencije i uz mišljenje lekara specijaliste fizikalne medicine i rehabilitacije (u daljem tekstu: lekar specijalista: fizikalne medicine) iz zdravstvene ustanove u kojoj se obavlja rehabilitacija.

Obrazac za svaku narednu protezu osiguranom licu propisuje lekar specijalista fizikalne medicine uz mišljenje lekara specijaliste ortopeda.

Ocenu opravdanosti propisivanja pomagala iz stava 1. ovog člana, daje lekarska komisija.

Overu obrasca uz revers vrši matična filijala i elektronskim putem dostavlja podatke izabranom lekaru osiguranog lica o propisanoj protezi za gornji ili donji ekstremitet.

Lekarska komisija vrši proveru funkcionalnosti izdatih pomagala, u skladu sa ovim pravilnikom.

Navlaku za patrljak, elastični zavoj i kozmetičke čarape propisuje lekar specijalista fizikalne medicine uz protezu iz st. 1. i 2. ovog člana.

Izabrani lekar propisuje navlaku za patrljak, elastični zavoj i kozmetičke čarape kada se propisivanje vrši bez propisivanja proteze, na osnovu podataka o propisanoj protezi za gornji ili donji ekstremitet.

Član 23.

Proteze za gornje ekstremitete jesu:

1. estetska proteza šake;
2. podlakatna (transradijalna) estetska proteza;
3. podlakatne (transradijalne) mehaničke proteze sa ugrađenom šakom;
4. nadlakatna (transhumeralna) estetska proteza;
5. nadlakatne (transhumeralne) mehaničke proteze;
6. estetska proteza posle dezartikulacije ramena.

Član 24.

Izuzetno od člana 23. ovog pravilnika, osiguranom licu starijem od pet godina života se, umesto jedne od navedenih podlakatnih proteza, može propisati podlakatna (transradijalna) mioelektrična proteza, ukoliko ima obostranu visoku podlakatnu amputaciju ruku, sa ultra kratkim patrljcima (amputacija iznad gornje trećine podlaktice) uz postojanje mioelektričnih potencijala što se utvrđuje testom separacije.

Izuzetno od člana 23. ovog pravilnika, osiguranom licu se umesto jedne od navedenih nadlakatnih proteza, može propisati nadlakatna (transhumeralna) mehanoelektrična proteza (hibridna) ukoliko ima obostranu visoku nadlakatnu amputaciju, sa ulatrakratkim patrljcima (amputacija iznad gornje trećine nadlaktice) a na dominantnoj ruci za koju se proteza propisuje delimično očuvan pokret u ramenom zglobu.

Pre propisivanja proteza iz st. 1. i 2. ovog člana, neophodno je uraditi i psihološko testiranje osiguranog lica.

Član 25.

Prema starosnoj dobi osiguranih lica, rokovi trajanja proteza za gornje ekstremitete, zavisno od vrste, podeljeni su u četiri grupe i utvrđuju se u najmanjoj dužini trajanja, i to:

- I grupa - osigurana lica od 1 do 7 godina života - 12 meseci,
- II grupa - osigurana lica preko 7 do 18 godina života - 18 meseci,
- III grupa - osigurana lica preko 18 do 65 godina života - 36 meseci,
- IV grupa - osigurana lica preko 65 godina života - 60 meseci.

Izuzetno, za proteze iz člana 24. st. 1 i 2. ovog pravilnika, utvrđuju se rokovi trajanja za podlakatnu mioelektričnu protezu u najmanjoj dužini trajanja, i to:

- I grupa - osigurana lica od 5 do 7 godina života - 24 meseca,
- II grupa - osigurana lica preko 7 do 18 godina života - 36 meseci,
- III grupa - osigurana lica preko 18 do 65 godina života - 36 meseci,
- IV grupa - osigurana lica preko 65 godina života - 60 meseci.

Izuzetno, za proteze iz člana 24. st. 1 i 2. ovog pravilnika, utvrđuju se rokovi trajanja za hibridnu protezu u najmanjoj dužini trajanja, i to:

- I grupa - osigurana lica od 1 do 7 godina života - 36 meseci,
- II grupa - osigurana lica preko 7 do 18 godina života - 60 meseci,
- III grupa - osigurana lica preko 18 do 65 godina života - 60 meseci,

IV grupa - osigurana lica preko 65 godina života - 10 godina.

Član 26.

Proteze za donje ekstremitete jesu:

1. proteza za stopalo;
2. potkolene (transtibijalne) proteze;
3. proteze posle dezartikulacije kolena;
4. natkolene (transfemoralne) proteze;
5. proteza posle dezartikulacije kuka.

Član 27.

Prema starosnoj dobi osiguranih lica, zavisno od vrste, rokovi trajanja proteza za donje ekstremitete podeljeni su u četiri grupe i utvrđuju se u najmanjoj dužini trajanja, i to:

- I grupa - osigurana lica od 1 do 7 godina života - 12 meseci,
- II grupa - osigurana lica preko 7 do 18 godina života - 18 meseci,
- III grupa - osigurana lica preko 18 do 65 godina života - 24 meseci,
- IV grupa - osigurana lica preko 65 godina života - 60 meseci.

Član 28.

U fazi pripreme patrljka za protetisanje gornjih ili donjih ekstremiteta, osiguranom licu, pripadaju i dva elastična zavoja, osim kod pripreme za protetisanje natkolenog patrljka, kada osigurano lice ima pravo na tri elastična zavoja.

Osigurano lice ima pravo da uz protezu dobije navlaku za patrljak koja se izrađuje od pamuka, vune ili sintetike.

Član 29.

Mere za izradu prve proteze osiguranom licu uzima lekar specijalista fizikalne medicine u toku ambulantne ili bolničke rehabilitacije, najranije šest do osam nedelja po zarastanju operativne rane.

Pri izradi prve proteze za donje ekstremitete, osiguranom licu se stavlja privremeno ležište sa definitivnim skeletom.

Osiguranom licu se, po strukturnoj stabilizaciji obima mera patrljka, a najranije po isteku šest meseci, izrađuje trajno ležište proteze na skeletu iz stava 2. ovog člana.

Član 30.

Ležište proteze izrađuje se po pravilu od plastične mase.

Izuzetno, u slučaju alergije osiguranog lica na plastičnu masu, ležište proteze izrađuje se od drveta ili kože.

Član 31.

Osigurano lice ima pravo na korekciju ležišta proteze.

Osigurano lice ima pravo na zamenu ležišta proteze zbog nastalih anatomske promene na patrljku, ako se postojeće ležište ne može osposobiti za upotrebu dodatnom korekcijom ležišta ili nošenjem većeg broja navlaka.

Član 32.

Rok trajanja privremenog ležišta proteze je od šest do 12 meseci, a trajnog ležišta najmanje od 12 do 18 meseci.

Član 33.

Delovi proteze, osim ležišta proteze, izrađuju se zavisno od vrste proteze od drveta, plastične mase, gume, metala (čelik ili aluminijum), silikona, karbona, kože, skaja, tekstila, sundera i filca.

Član 34.

Osigurano lice ženskog pola kome je odobrena proteza za donji ekstremitet, ima pravo na par kozmetičkih čarapa.

1.2. Spoljna proteza za dojk

Član 35.

Osigurano lice ženskog pola kome je izvršena potpuna amputacija dojke ima pravo na spoljnu protezu za dojk.

Spoljnu protezu za dojk propisuje izabrani lekar, na osnovu otpusne liste.

1.3. Epiteze (estetske proteze)

Član 36.

Osigurano lice ima pravo na epitezu koja predstavlja estetsku zamenu izgubljenog dela tela: uha, nosa ili lica kada rekonstruktivnim zahvatom nije moguća restauracija.

Epiteze mogu biti:

1. epiteza za uho;
2. epiteza za nos;
3. epiteza za lice.

Član 37.

Epiteze iz člana 36. ovog pravilnika propisuje lekar odgovarajuće specijalnosti uz mišljenje lekara specijaliste stomatološke protetike zdravstvene ustanove koja obavlja zdravstvenu delatnost na tercijarnom nivou da je neophodna odgovarajuće epiteze jer nije moguć rekonstruktivni zahvat, odnosno izrada odgovarajuće facijalne epiteze.

Overu obrasca vrši matična filijala, uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala.

2. Ortotička sredstva (ortoze)

2.1. Ortoze za ekstremitete i kičmu

Član 38.

Osiguranom licu obezbeđuju se ortoze radi sprečavanja ili korekcije deformacija, kontrole pokreta i postizanja stabilizacije ili rasterećivanja gornjih i donjih ekstremiteta i kičme.

Osigurano lice ima pravo na popravku i zamenu delova ortoza, pod uslovima propisanim ovim pravilnikom.

Član 39.

Ortoze za ekstremitete i kičmu jesu:

1. ortoze za gornje ekstremitete;
2. ortoze za donje ekstremitete;
3. ortoze za kičmu - spinalne ortoze.

Član 40.

Osiguranom licu ortozu za gornje ekstremitete (levu, odnosno desnu) propisuje lekar specijalista fizikalne medicine uz mišljenje lekara specijaliste neurologije ili lekara specijaliste ortopedije.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ortozu - štitnik za lakat (par) za osigurano lice do 18 godina života propisuje lekar specijalista - subspecijalista hematologije.

Osiguranom licu ortozu za donje ekstremitete (levu, odnosno desnu) propisuje lekar specijalista fizikalne medicine uz mišljenje lekara specijaliste neurologije ili lekara specijaliste neurohirurgije ili lekara specijaliste ortopedije.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, ortozu - štitnik za koleno (par) za osigurano lice do 18 godina života propisuje lekar specijalista - subspecijalista hematologije.

Osiguranom licu ortozu za kičmu - spinalnu ortozu propisuje lekar specijalista fizikalne medicine uz mišljenje lekara specijaliste ortopedije.

Overu obrazaca iz st. 1, 3. i 5. ovog člana, vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala, za ortoze za koje je to utvrđeno Listom pomagala.

Lekarska komisija vrši proveru funkcionalnosti izdatih pomagala.

Član 41.

Prema starosnoj dobi osiguranih lica, rokovi trajanja određenih vrsta ortoza utvrđuju se u najmanjoj dužini trajanja, i to:

- I grupu - osigurana lica do 18 godina života - 12 meseci,
- II grupu - osigurana lica preko 18 godina života - 36 meseci.

Član 42.

Uz pojedine ortoze za donje ekstremitete, osigurano lice ima pravo na ortopedsku cipelu na kojoj se nalazi priključak sa odgovarajućom vrstom skočnog zgloba, sa ili bez ograničenja, uz koju dobija i cipelu za zdravu nogu izrađenu po meri.

2.2. Ortoze za lečenje iščašenih kukova

Član 43.

Osigurano lice do navršenih sedam godina života ima pravo na ortožu (aparat) za lečenje iščašenih kukova, koju propisuje lekar specijalista ortopedije.

Izuzetno od stava 1. ovog član, ortožu "Atlanta aparat" propisuje lekar specijalista ortopedije uz mišljenje lekara specijaliste fizikalne medicine.

Overu obrasca vrši matična filijala, uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala.

3. Posebne vrste pomagala i sanitarne sprave

3.1. Ortopedske cipele sa ulošcima

Član 44.

Ortopedske cipele sa ulošcima dobija osigurano lice koje može da se kreće, ali zbog bolesti ili deformiteta stopala, za kretanje ne može da koristi konfekcijsku obuću.

Osigurano lice ima pravo na individualno izrađenu ortopedsku cipelu po meri ili gipsanom otisku.

Član 45.

Posebni dodaci i umeci koji se ugrađuju u ortopedsku cipelu iz člana 44. ovog pravilnika, čine njen sastavni deo.

Član 46.

Ortopedska cipela se izrađuje od kože ili skaja, prilagođena je vrsti deformiteta, obliku stopala kada je opterećeno i skraćenju donjeg ekstremiteta koje se nadoknađuje.

Ulošci za ortopedske cipele izrađuju se od kože, osim u slučaju angiopatije kada se izrađuju od silikona.

Član 47.

Ortopedske cipele sa ulošcima propisuje lekar specijalista fizikalne medicine uz mišljenje lekara specijaliste ortopedije, osim za ortopedsku cipelu za elefantijazu kada ortopedsku cipelu propisuje lekar specijalista - subspecijalista vaskularne hirurgije.

Član 48.

Prema starosnoj dobi osiguranog lica, rokovi trajanja ortopedskih cipela podeljeni su u dve grupe, i to:

I grupa - osigurano lice od jedne do 18 godina života - 12 meseci,

II grupa - osigurano lice preko 18 godina života - 18 meseci.

3.2. Invalidska kolica

Član 49.

Osigurano lice starije od tri godine života koje ne može da hoda zbog oštećenja lokomotornog sistema, ima pravo na invalidska kolica (sa ili bez dodataka).

Član 50.

Invalidska kolica jesu:

1. invalidska kolica na ručni pogon;
2. dečija invalidska kolica.

Vrste invalidskih kolica propisuju se zavisno od stepena onesposobljenosti i funkcionalnog statusa osiguranog lica (antropometrijske mere, vrsta i težina oštećenja).

Osigurano lice ima pravo na održavanje invalidskih kolica pod uslovima propisanim ovim pravilnikom.

Servisiranje se vrši jednom godišnje, a prvi put obavezno u garantnom roku.

Član 51.

Izuzetno od člana 50. ovog pravilnika, osigurano lice starije od 16 godina života, ima pravo na elektromotorna invalidska kolica ukoliko postoji potpuna oduzetost donjih ekstremiteta, a zbog delimične oduzetosti ruku, osigurano lice ne može aktivno da pokreće kolica na ručni pogon, ali pokretom glave ili prstiju može bezbedno da upravlja elektromotornim invalidskim kolicima.

Kod prvog propisivanja elektromotornih invalidskih kolica neophodno je priložiti psihološko testiranje stepena mentalne očuvanosti (radi utvrđivanja sposobnosti bezbednog upravljanja elektromotornim kolicima) i pismenu saglasnost zakonskih staratelja (za maloletna lica).

Član 52.

U zavisnosti od vrste invalidskih kolica, osiguranom licu invalidska kolica propisuje lekar specijalista fizikalne medicine uz mišljenje lekara specijaliste ortopedije ili neurologije, odnosno neurohirurgije, ili lekar specijalista neurologije ili neurohirurgije uz mišljenje lekara specijaliste fizikalne medicine.

Overu obrasca uz revers za invalidska kolica, vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala.

Lekarska komisija vrši proveru funkcionalnosti izdatog pomagala.

Član 53.

Osigurano lice, uz elektromotorna invalidska kolica, ima pravo i na dva akumulatora i punjač akumulatora.

Član 54.

Osigurano lice ima pravo samo na jedna invalidska kolica.

Osigurano lice, uz invalidska kolica ima pravo na tekstilni jastuk za sedište.

Osigurano lice sa kvadriplegijom i paraplegijom ima pravo na antidekubitus jastuk za invalidska kolica.

Osigurano lice koje samostalno upravlja invalidskim kolicima na ručni pogon, ima pravo i na par kožnih rukavica za vožnju.

Član 55.

Osigurano lice koje veći deo vremena provodi u krevetu zbog zdravstvenog stanja, ima pravo na toaletna kolica.

3.3.1. Pomoćna pomagala za olakšavanje kretanja

Član 56.

Osigurano lice sa oštećenjem lokomotornog sistema ima pravo na pomoćna pomagala za olakšavanje kretanja.

Član 57.

Pomoćna pomagala za olakšavanje kretanja jesu:

1. drvene podpazušne štake na podešavanje (jedna ili par);
2. metalni štap za hodanje, sa tri ili četiri tačke oslonca;
3. metalni ortopedski štap sa krivinom;
4. metalne podlakatne štake.

Član 58.

Izuzetno od člana 57. ovog pravilnika, osigurano lice koje zbog oštećenja lokomotornog sistema i pridruženih oboljenja ne može da se kreće uz pomoć štapa ili štaka, ima pravo na odgovarajući stalak za hodanje (hodalicu).

Član 59.

Slepo osigurano lice koje je delimično paralizovano ima pravo na metalni ortopedski štap sa krivinom.

Član 60.

Pomoćna pomagala za olakšavanje kretanja propisuje lekar specijalista ortopedije, ili lekar specijalista fizikalne medicine ili lekar specijalista neurologije, uz mišljenje lekara specijaliste neurologije ili lekara specijaliste ortopedije za pojedina pomagala.

Overu obrasca uz revers vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala i elektronskim putem dostavlja podatke izabranom lekaru osiguranog lica o propisanim pomagalima za olakšavanje kretanja.

Na osnovu podataka iz stava 2. ovog člana o propisanom pomagalu za olakšavanje kretanja, izabrani lekar na obrascu propisuje elastične gume za pomoćna pomagala za olakšavanje kretanja.

Član 61.

Prema starosnoj dobi osiguranog lica, rokovi trajanja drvenih podpazušnih štaka na podešavanje podeljeni su u dve grupe, i to:

- I grupa - osigurana lica do 18 godina života - 12 meseci,
- II grupa - osigurana lica preko 18 godina života - 36 meseci.

Izuzetno, za drvene potpazušne štake na podešavanje, kod privremenih stanja, utvrđen je jedinstven rok trajanja od dva do četiri meseca.

Član 62.

Osigurano lice, uz pojedina pomoćna pomagala za olakšavanje kretanja, ima pravo i na odgovarajuće elastične gume čiji je rok trajanja najmanje dva meseca.

3.3.2. Ostala pomoćna pomagala

Član 63.

Ostala pomoćna pomagala jesu:

1. bolnički krevet sa trapezom;
2. sobna dizalica;
3. antidekubitus dušeci;
4. pojasevi.

Član 64.

Osigurano lice, koje mora zbog bolesti ili povrede duži vremenski period da leži u krevetu, ima pravo na bolnički krevet sa trapezom, odnosno sobnu dizalicu, odnosno odgovarajući antidekubitus dušek prema indikacijama u Listi pomagala, uz postojanje odgovarajućih stambeno-komunalnih uslova neophodnih za korišćenje ovog pomagala.

Član 65.

Bolnički krevet sa trapezom, sobnu dizalicu i antidekubitus dušek propisuje lekar specijalista fizikalne medicine uz mišljenje lekara specijaliste neurologije ili neurohirurgije.

Overu obrasca uz revers za pomoćna pomagala za koja je to Listom pomagala propisano, vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala u odnosu na medicinske indikacije i utvrđivanje stambeno-komunalnih uslova (uslovi stanovanja) osiguranog lica.

Proveru funkcionalnosti izdatog pomagala vrši lekarska komisija.

Član 66.

Pravo na određenu vrstu pojasa, ima osigurano lice sa hernijom, kome zbog opšteg zdravstvenog stanja ne može da se izvrši hirurška intervencija.

Član 67.

Pojas propisuje lekar specijalista hirurgije uz mišljenje lekara specijaliste interne medicine da osiguranom licu zbog zdravstvenog stanja nije moguće izvršiti operaciju.

Član 68.

Prema starosnoj dobi osiguranog lica, rokovi trajanja pojaseva podeljeni su u dve grupe, i to:

- I grupa - osigurana lica do 18 godina života - 8 meseci,
- II grupa - osigurana lica preko 18 godina života - 12 meseci.

3.4. Sanitarne sprave

Član 69.

Sanitarne sprave jesu:

- 1. endotrahealne kanile;
- 2. električni inhalator sa maskom;
- 3. koncentrator kiseonika;
- 4. disk podloge za stome i kese uz disk podloge;
- 5. urin kateteri i urinarni kondom;
- 6. pelene;
- 7. pomagala za lečenje i kontrolu šećerne bolesti.

Član 70.

Osigurano lice sa trajnom traheostomom ima pravo na dva komada odgovarajuće vrste endotrahealne kanile.

Endotrahealnu kanilu propisuje lekar specijalista otolaringologije (u daljem tekstu: ORL).

Član 71.

Osigurano lice uzrasta do 18 godina života koje boluje od trajne astme, kao i osigurano lice starije od 65 godina života koje boluje od teškog oblika hronične opstruktivne bolesti pluća (HOBP) kao i osigurano lice obolelo od cistične fibroze ima pravo na električni inhalator sa maskom radi primene inhalacione terapije.

Električni inhalator sa maskom propisuje lekar specijalista - subspecijalista pulmologije ili lekar specijalista pneumofiziologije.

Overu obrasca uz revers vrši matična filijala, uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala u odnosu na medicinske indikacije i utvrđivanje odgovarajućih stambenih uslova za instaliranje i pravilnu primenu aparata.

Proveru funkcionalnosti izdatog pomagala vrši lekarska komisija.

Prema starosnoj dobi osiguranog lica, rokovi trajanja električnog inhalatora sa maskom podeljeni su u dve grupe i utvrđuju se u najmanjoj dužini trajanja, i to:

I grupa - osigurana lica obolela od astme uzrasta do 18 godina života i lica obolela od cistične fibroze - 5 godina

II grupa - osigurana lica koja boluju od HOBP preko 65 godina života - 8 godina.

Član 72.

Osigurano lice koje ima hroničnu respiratornu insuficijenciju, a bolest je stabilna najmanje tri nedelje i potrebno je dugotrajno lečenje kiseonikom u kućnim

uslovima, ima pravo na koncentrator kiseonika sa protokom kiseonika dva do tri litra u minutu (u daljem tekstu: koncentrator kiseonika).

Član 73.

Koncentrator kiseonika propisuje lekar specijalista - subspecijalista pulmologije uz mišljenje jednog lekara subspecijaliste pulmologije ili lekar specijalista pneumoftizilogije uz mišljenje jednog lekara specijaliste pneumoftizilogije iz zdravstvene ustanove koja obavlja delatnost pneumoftiziološke zaštite.

Overu obrasca uz revers vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja koncentratora kiseonika u odnosu na medicinske indikacije i utvrđivanje odgovarajućih stambenih uslova za instaliranje i pravilnu primenu aparata.

Koncentrator kiseonika se, prema overenom obrascu, isporučuje zdravstvenoj ustanovi koja obavlja delatnost pneumoftiziološke zaštite na osnovu čijeg je mišljenja obrazac sačinjen i overen.

Koncentrator kiseonika se osiguranom licu izdaje u zdravstvenoj ustanovi iz stava 3. ovog člana, koja određuje lekare specijaliste da vrše kontrolu pravilnog korišćenja izdatog pomagala.

Zdravstvena ustanova iz stava 3. ovog člana vodi posebnu evidenciju o izdatim koncentratorima kiseonika.

U Republičkom zavodu obrazuje se centralni registar izdatih koncentratora kiseonika na osnovu podataka zdravstvene ustanove iz stava 5. ovog člana.

Član 74.

Osigurano lice koje ima izvedenu privremenu ili stalnu ileostomu, kolostomu ili urostomu, posle teških operacija gastrointestinalnog i urogenitalnog sistema ima pravo, po svakoj izvedenoj stomi, na odgovarajuće disk podloge za stomu i kese uz disk podlogu.

Osigurano lice ima pravo i na materijal za negu, odnosno održavanje stome, u slučaju iritacije kože oko stome, odnosno postojanja ožiljaka koji onemogućavaju nesmetanu aplikaciju disk podloge.

Član 75.

Odgovarajuće disk podloge za stomu i kese uz disk podlogu propisuje izabrani lekar, na osnovu mišljenja jednog lekara specijaliste hirurgije ili jednog lekara specijaliste urologije za privremenu ileostomu, kolostomu ili urostomu. Za stalnu ileostomu, kolostomu ili urostomu lekar specijalista hirurgije ili lekar specijalista urologije daje mišljenje samo kod prvog propisivanja disk podloge za stomu i kese uz disk podlogu.

Izabrani lekar propisuje pomagala iz stava 1. ovog člana na lekarskom receptu prema količinama utvrđenim na mesečnom nivou, za period od tri meseca.

Član 76.

Osigurano lice sa izvedenom privremenom ili stalnom stomom kod koga postoji jako oslabljena muskulatura trbušnog zida, ima pravo i na trbušni elastični pojas sa otvorom za stomu.

Član 77.

Osigurano lice kod koga je nemoguće pražnjenje bešike putem kontrolisane (voljne) drenaže, ima pravo na stalni "Foli urin kateter" (sa urin kesama sa ispustom) ili urinarni kondom (sa urin kesama sa ispustom).

Izuzetno od stava 1. ovog člana, osigurano lice sa neurogenom retencijom ili sa ortotopičnom bešikom kod koga je nemoguća kontrola pražnjenja bešike, a obučeno je za samokateterizaciju, ima pravo na PVC urin kateter za jednokratnu upotrebu, osim u slučaju pojave urinarne infekcije, kada ima pravo na lumbrikovani urin kateter za jednokratnu upotrebu.

Član 78.

Izabrani lekar propisuje urin kateter ili urinarni kondom, sa urin kesama sa ispustom, na lekarskom receptu prema količinama utvrđenim na mesečnom nivou, za period od tri meseca, na osnovu mišljenja lekara specijaliste urologije.

Član 79.

Osigurano lice kod koga postoji nevoljno pražnjenje creva odnosno bešike, umesto pomagala iz člana 77. ovog pravilnika, ima pravo na pelene.

Izabrani lekar propisuje pelene iz stava 1. ovog člana na lekarskom receptu prema količinama utvrđenim na mesečnom nivou, za period od tri meseca, na osnovu mišljenja lekara odgovarajuće specijalnosti.

Član 80.

Osigurano lice obolelo od šećerne bolesti (D. Mellitus), koje se leči insulinom u obliku bočica, ima pravo na komplet plastičnih špriceva i igala za davanje insulina, koje propisuje izabrani lekar, na osnovu mišljenja lekara subspecijaliste endokrinologa ili lekara specijaliste interne medicine ili lekara specijaliste pedijatrije, na lekarskom receptu prema količinama utvrđenim na mesečnom nivou, za period od tri meseca.

Osigurano lice obolelo od šećerne bolesti (D. Mellitus), koje se leči insulinom propisanim u obliku karpula, ima pravo na pen špric.

Pen špric propisuje lekar subspecijalista endokrinologije ili lekar specijalista interne medicine ili lekar specijalista pedijatrije. Overu obrasca za pen špric vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja.

Osigurano lice uzrasta do 26 godina života kao i trudnica (bez obzira na godine života), koji koriste insulin propisan u obliku karpula za pen špric ima pravo na određen broj odgovarajućih igala za pen špric prema broju propisanih dnevnih doza insulina. Ostala osigurana lica koja koriste pen špric ili insulin u obliku karpula sa dozerom sa Liste lekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava zdravstvenog osiguranja, imaju pravo na odgovarajuće igle za pen špric u količini od 30 komada mesečno nezavisno od broja propisanih dnevnih doza insulina.

Igle za pen špric propisuje izabrani lekar, na lekarskom receptu prema količinama utvrđenim na mesečnom nivou, za period od tri meseca.

Član 81.

Osigurano lice obolelo od šećerne bolesti (D. Mellitus) koje se leči insulinom, uzrasta do 26 godina života ili trudnica (bez obzira na godine života) nezavisno od broja dnevnih doza insulina, kao i osigurano lice starije od 26 godina života koje je na intenziviranoj konvencionalnoj terapiji (četiri i više doza insulina dnevno), ima pravo na aparat za samokontrolu nivoa šećera u krvi.

Aparat za samokontrolu nivoa šećera u krvi propisuje lekar subspecijalista endokrinologije ili lekar specijalista interne medicine ili lekar specijalista pedijatrije.

Overu obrasca za propisivanje pomagala uz revers za aparat za samokontrolu nivoa šećera u krvi, vrši matična filijala, uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala.

Osigurano lice iz stava 1. ovog člana kome je odobren aparat za samokontrolu nivoa šećera u krvi ima pravo na određen broj odgovarajućih test traka za odobren aparat (sa ili bez lanceta). Osigurano lice koje ima pravo na odgovarajući broj lanceta a poseduje automatsku lancetu (lancetar), umesto lanceta ima pravo na određen broj umetaka za automatsku lancetu (lancetar).

Izabrani lekar propisuje pomagala iz stava 4. ovog člana na osnovu mišljenja lekara subspecijaliste endokrinologa ili lekara specijaliste interne medicine ili lekara specijaliste pedijatrije, na lekarskom receptu prema količinama utvrđenim na mesečnom nivou, za period od tri meseca.

Osigurano lice uzrasta do 26 godina života obolelo od D. Mellitus na intenziviranoj konvencionalnoj terapiji (više od dve dnevne doze), sa nestabilnom insulin zavisnom šećernom bolesti, ima pravo na urin test trake za okularno očitavanje šećera i acetona u urinu, ukoliko je osposobljeno za sprovođenje samokontrole i lečenja šećerne bolesti. Osigurano lice uzrasta preko 26 godina života obolelo od D. Mellitus koje se dijalizira, ima pravo na test trake za okularno očitavanje nivoa šećera u krvi (bez aparata) sa odgovarajućim brojem lanceta za vađenje krvi.

Izabrani lekar propisuje pomagala iz stava 6. ovog člana na osnovu mišljenja lekara subspecijaliste endokrinologa ili lekara specijaliste interne medicine ili lekara specijaliste pedijatrije, na lekarskom receptu prema količinama utvrđenim na mesečnom nivou, za period od tri meseca.

Član 82.

Osiguranom licu kod koga je u periodu od šest meseci intenzivne konvencionalne terapije (četiri i više doza insulina), utvrđena nezadovoljavajuća glikoregulacija, spoljnu insulinsku portabilnu pumpu propisuje lekar subspecijalista endokrinologije ili lekar specijalista pedijatrije subspecijalista endokrinologije zdravstvene ustanove koja obavlja delatnost na tercijarnom nivou uz mišljenje lekara subspecijaliste endokrinologije ili lekara specijaliste pedijatrije subspecijaliste endokrinologije iz zdravstvene ustanove koja obavlja delatnost na tercijarnom nivou.

Osigurano lice ima pravo i na potrošni materijal za spoljnu insulinsku portabilnu pumpu u količini utvrđenoj na mesečnom nivou, sa izdavanjem na šestomesečnom nivou.

Overu obrasca uz revers vrši matična filijala, uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja spoljne insulinske portabilne pumpe u odnosu na medicinske indikacije i uz neophodnu medicinsku dokumentaciju.

Spoljna insulinska portabilna pumpa se, prema overenom obrascu, isporučuje zdravstvenoj ustanovi iz stava 1. ovog člana.

Spoljna insulinska portabilna pumpa se osiguranom licu izdaje u zdravstvenoj ustanovi iz stava 1. ovog člana, koja određuje lekare specijaliste da vrše kontrolu pravilnosti korišćenja izdatog pomagala.

Zdravstvena ustanova iz stava 1. ovog člana vodi posebnu evidenciju o izdatim spoljnim insulinskim portabilnim pumpama.

U Republičkom zavodu obrazuje se centralni registar izdatih spoljnih insulinskih portabilnih pumpi na osnovu podataka koje vode zdravstvene ustanove iz stava 5. ovog člana.

Član 82a

Silikonski upijajući flaster osiguranom licu obolelom od urođene bulozne epidermolize propisuje izabrani lekar na lekarskom receptu prema količinama utvrđenim na mesečnom nivou, za period od tri meseca.

4. Očna pomagala

Član 83.

Očna pomagala jesu:

1. naočare ram i stakla za korekciju;
2. teleskopske naočare (naočare sa specijalnim sistemom sočiva);
3. lupa (staklo za povećanje);
4. kontaktna sočiva;
5. očne proteze;
6. tiflotehnička pomagala.

Član 84.

Osigurano lice ima pravo na naočare sa staklima (mineralnim), za korekciju oštine vida na daljinu i blizinu i to:

1. osigurano lice od sedam do 18 godina života, bez obzira na dioptriju;
2. osigurano lice starije od 18 godina života, ako na oba oka ima dioptriju veću od $\pm 2,0$ D.
3. osigurano lice starije od 18 godina života, ako ima samo jedno oko i dioptriju veću od ± 2 D.

Osigurano lice ima pravo na naočare sa plastičnim staklima za korekciju oštine vida na daljinu i blizinu i to:

1. osigurano lice do navršениh sedam godina života, bez obzira na dioptriju na jednom ili oba oka;
2. osigurano lice starije od sedam godina života, ima pravo na naočare sa plastičnim staklima ako na jednom ili oba oka ima dioptriju veću od $\pm 5,0$ D.

Osigurano lice ima pravo na naočare sa lentikularnim staklima sa dioptrijom većom od $\pm 8,0$ D, na osnovu mišljenja lekara specijaliste oftalmologije iz zdravstvene ustanove koja obavlja zdravstvenu delatnost na tercijarnom nivou.

Osigurano lice ima pravo na prizma - foliju za naočare, posle operacije razrokosti, ukoliko se i dalje javlja dupli vid.

Član 85.

Naočare za korekciju vida iz člana 84. ovog pravilnika, propisuje lekar specijalista oftalmologije.

Prizmu foliju za naočare iz člana 84. stava 4. ovog pravilnika, propisuje lekar specijalista oftalmologije na osnovu otpusne liste o izvršenoj hirurškoj intervenciji.

Overu obrazaca iz st. 1. do 3. ovog člana, vrši matična filijala.

Član 86.

Rokovi trajanja naočara, prema starosnoj dobi osiguranih lica, podeljeni su u dve grupe i to:

I grupa - osigurana lica do 18 godina života - 24 meseca,

II grupa - osigurana lica preko 18 godina života - 60 meseci.

Član 87.

Nova mineralna ili plastična stakla u dioptrijama, odobravaju se osiguranom licu, pre isteka određenog roka trajanja, ako se razlika, u sfernoj ili u cilindričnoj korekciji, izmeni za 1,0 D.

Član 88.

Slabovido osigurano lice, ima pravo na teleskopske naočare (naočare sa specijalnim sistemom sočiva) ili lupu (staklo za povećanje).

Pomagalo iz stava 1. ovog člana propisuje lekar specijalista oftalmologije iz zdravstvene ustanove koja obavlja zdravstvenu delatnost na tercijarnom nivou ako će osigurano lice nošenjem teleskopskih naočara ili korišćenjem lupe postići zadovoljavajuću oštrinu vida koja će mu omogućiti školovanje ili obavljanje poslova zanimanja po osnovu koga je zdravstveno osiguran.

Overu obrasca iz stava 2. ovog člana, vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja teleskopskih naočara ili lupe.

Član 89.

Osigurano lice ima pravo na meka ili terapijska kontaktna sočiva.

Osigurano lice starije od 16 godina života ima pravo na tvrda ili gaspermeabilna kontaktna sočiva, ukoliko nije ostvarilo pravo na meka kontaktna sočiva.

Član 90.

Kontaktna sočiva propisuje lekar specijalista oftalmologije, a overu obrasca vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja.

Član 91.

Za meka kontaktna sočiva, zavisno od starosne dobi osiguranog lica, utvrđen rok trajanja i to:

- za osigurana lica do tri godine života - šest meseci
- za osigurana lica od tri do 16 godina života - 12 meseci
- za osigurana lica starija od 16 godina života - 18 meseci.

Član 92.

Osigurano lice kome nedostaje deo ili cela očna jabučica, ima pravo na očnu protezu.

Očne proteze izrađuje se od akrilata u standardnom obliku i veličini i može biti puna ili ljuspasta.

Ako standardni oblik i veličina očne proteze, ne odgovara obliku i veličini konjunktivalne vrećice, izrađuje se očna proteza po meri.

Član 93.

Izuzetno, osigurano lice, u fazi pripreme očne duplje za stavljanje stalne očne proteze, posle hirurške intervencije (enukleacija očne jabučice), ima pravo na privremenu prvu protezu za formiranje očne duplje.

Član 94.

Očne proteze propisuje lekar specijalista oftalmologije iz zdravstvene ustanove koja obavlja zdravstvenu delatnost na tercijarnom nivou a overu obrasca vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja.

Član 95.

Osigurano lice starije od 18 godina života ima pravo na servisiranje očne proteze - poliranjem, jednom godišnje.

Član 96.

Za očne proteze, u zavisnosti od starosne dobi osiguranog lica, utvrđen je rok trajanja i to:

I grupa - osigurana lica do 18 godina života - 12 meseci,

II grupa - osigurana lica preko 18 godina života - 48 meseci.

Član 97.

Slepo osigurano lice, ima pravo na tiflotehnička pomagala.

Osigurano slepo lice obučeno za korišćenje Brajevog pisma, ima pravo na Brajevu pisaću mašinu.

Osigurano slepo lice ima pravo na reproduktor ukoliko je član biblioteke ili je na školovanju.

Osigurano slepo lice ima pravo na Brajev sat za slepe - ručni, osim kada ima nedostatak ili oduzetost jedne ruke, zbog čega ima pravo na xepni Brajev sat.

Osigurano slepo lice ima pravo na naočare sa tamnim staklima od plastične mase.

Osigurano slepo lice ima pravo na beli štap za slepe.

Osigurano lice koje je istovremeno i slepo i gluvo ima pravo na ultrazvučni štap.

Pravo na govorni softver za srpski jezik za slepa lica, ima slepo osigurano lice: učenik - počev od V razreda osnovne škole, student, zaposleni kao i lice kome posedovanje softvera može pomoći oko konkretnog radnog angažovanja, ako poseduju kompjuter odgovarajuće konfiguracije bez ove vrste govornog softvera.

Osigurano lice ima pravo na pomagala iz st. 2. i 3. ovog člana, ako pravo na pomagala nije ostvarilo po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Član 98.

Brajevu pisaću mašinu i reproduktor propisuje lekar specijalista oftalmologije, a overu obrasca uz revers vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala.

Brajev sat za slepe propisuje lekar specijalista oftalmologije, a overu obrasca vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala.

Naočare sa tamnim staklima od plastične mase i beli štap za slepe propisuje lekar specijalista oftalmologije, a overu obrasca vrši matična filijala.

Ultrazvučni štap za slepe propisuje lekar specijalista oftalmologije na osnovu mišljenja lekara specijaliste ORL, a overu obrasca uz revers vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja.

Govorni softver za srpski jezik za slepa lica, propisuje lekar specijalista oftalmologije i odgovarajuće potvrde organizacije Saveza slepih Srbije, a overu obrasca vrši matična filijala.

5. Slušna pomagala

Član 99.

Osigurano lice koje ima obostrani trajni gubitak sluha preko 40 decibela (u daljem tekstu: DB), odnosno 60 DB u najmanje dve frekvencije govornog područja (1000-4000 herca (u daljem tekstu: Hz), ima pravo na odgovarajući slušni aparat (amplifikator), ako se njime postiže zadovoljavajući nivo govorne komunikacije i slušne rehabilitacije.

Član 100.

Osigurano lice ima pravo na slušni aparat odgovarajućih elektroakustičnih svojstava, prema vrsti i stepenu oštećenja sluha, koje svojim mišljenjem utvrdi lekar specijalista ORL - subspecijalista audiolog ili lekar specijalista ORL odgovarajuće zdravstvene ustanove, na osnovu izvršenih vokalnih i tonalnih audioloških ispitivanja.

Osigurano lice uzrasta do 18 godina života sa obostranim trajnim oštećenjem sluha, preko 40 DB u najmanje dve govorne frekvencije (1000-4000 Hz), ima pravo na dva slušna aparata ako se na taj način omogućava uspešna rehabilitacija sluha i razvoj govora, a ostala osigurana lica imaju pravo jedan slušni aparat.

Član 101.

Osigurano lice kod koga anatomske uslovi onemogućavaju korišćenje standardnog umetka za ušni kanal, ima pravo na izradu individualnog umetka za ušni kanal - individualne olive, za koju overu obrasca vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja.

Član 102.

Slušne aparate propisuje lekar specijalista ORL - subspecijalista audiolog ili lekara specijaliste ORL a overu obrasca uz revers, vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja slušnog aparata.

Proveru funkcionalnosti isporučenog pomagala vrši lekarska komisija.

Član 103.

Rokovi trajanja slušnih aparata prema starosnoj dobi i stepenu oštećenja sluha osiguranih lica, podeljeni su u dve grupe, i to:

- I grupa - osigurana lica do 18 godina života - 24 meseca,
- II grupa - osigurana lica preko 18 godina života - 60 meseci.

Član 104.

Osigurano lice sa ugrađenim kohlearnim implantom, nakon šest nedelja od izvršene operacije, a po isteku dve nedelje od uključenja zaušnog procesora, ima pravo na specijalne baterije za zaušni procesor, u broju utvrđenom ovim pravilnikom na mesečnom nivou, a izdaju se za period od tri meseca.

6. Pomagala za omogućivanje glasa i govora

Član 105.

Osigurano lice kod koga postoji trajni gubitak sposobnosti glasa i moći govora zbog laringektomije, pod uslovom da učenjem ezofagealnog govora ne postoji mogućnost da se osposobi za sporazumevanje i da je testiranjem utvrđeno da se korišćenjem aparata za omogućavanje govora - elektrolaringsa, može osposobiti za sporazumevanje sa okolinom, ima pravo na aparat - elektrolarings sa dve baterije i punjačem za baterije.

Član 106.

Elektrolarings propisuje lekar specijalista ORL uz otpusnu listu i mišljenje lekara specijaliste ORL - subspecijaliste fonijatra iz zdravstvene ustanove koja obavlja zdravstvenu delatnost na tercijarnom nivou, a overu obrasca uz revers vrši matična filijala uz ocenu lekarske komisije o opravdanosti propisivanja. Lekarska komisija vrši proveru funkcionalnosti izdatog pomagala.

7. Stomatološke nadoknade

Član 107.

Stomatološke nadoknade su:

1. mobilne (pokretne) zubne nadoknade za lica starija od 65 godina života;
2. pokretni ortodontski aparati za osigurana lica do 18 godina života;
3. nadoknade kod urođenih ili stečenih anomalija orofacijalnog sistema.

Član 108.

Stomatološke nadoknade propisuje izabrani stomatolog ili lekar specijalista stomatološke protetike ili lekar specijalista ortopedije vilica.

Overu obrasca za stomatološke nadoknade vrši matična filijala.

Izabrani stomatolog ili lekar specijalista iz stava 1. ovog člana koji je propisao stomatološku nadoknadu vrši i proveru funkcionalnosti stomatološke nadoknade.

Član 109.

Prema starosnoj dobi osiguranog lica, rokovi utvrđeni u najmanjoj dužini trajanja za totalne ili parcijalne proteze kod urođenih anomalija orofacijalnog sistema, podeljeni su u dve grupe:

I grupa - osigurana lica do 18 godina života - 12 meseci,

II grupa - osigurana lica preko 18 godina života - 48 meseci.

Prema starosnoj dobi osiguranog lica, rokovi utvrđeni u najmanjoj dužini trajanja za facijalne epiteze podeljeni su u dve grupe:

I grupa - osigurana lica do 18 godina života - 12 meseci

II grupa - osigurana lica preko 18 godina života - od 36 do 48 meseci.

Po isteku najkraćih rokova trajanja propisanih ovim pravilnikom, osigurano lice ima pravo na novu stomatološku nadoknadu, samo u slučaju da je lekar stomatolog sa odgovarajućom specijalizacijom utvrdio da je dotadašnja stomatološka nadoknada postala neupotrebljiva.

Garantni rok za stomatološke nadoknade iznosi polovinu utvrđenog najkraćeg roka trajanja. Teret garancije kvaliteta materijala i izrade stomatološke nadoknade u garantnom roku, snosi zdravstvena ustanova koja je izradila stomatološku nadoknadu.

U periodu od isteka garantnog roka za izradu do isteka roka trajanja stomatološke nadoknade, troškove popravke (lepljenja) snosi Republički zavod.

Član 110.

Standardni materijal za izradu stomatoloških nadoknada je akrilat, osim za određene vrste nadoknada kod urođenih ili stečenih anomalija orofacijalnog sistema, gde se umesto akrilata koristi silikon.

XII OBRASCI ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA POMAGALA

Član 111.

Obrasci za ostvarivanje prava na pomagala su:

1. Obrazac za propisivanje i održavanje pomagala - "Obrazac OPP";
2. Lekarski recept - "Obrazac LR-1"
3. Obrazac reversa
4. Ocena prvostepene lekarske komisije - Obrasci OLK-SP 1 i OLK-SP 2;
5. Ocena drugostepene lekarske komisije - Obrasci OLK-SP 3 i OLK-SP 4.

Član 112.

Obrazac za propisivanje i održavanje pomagala - "Obrazac OPP" iz člana 111. tačka 1. ovog pravilnika je list formata A4 (dimenzija 210 mm H 297 mm) sa serijskim brojem i posebnom zaštitom plave boje, štampan crnom bojom na hartiji bele boje.

Obrazac iz stava 1. ovog člana sadrži, na poledini, overu matične filijale, koja se popunjava za pomagala za koja je Listom pomagala propisana overa matične filijale.

Spisak pomagala po šiframa i nazivima utvrđenim prema Listi pomagala i Šifarniku pomagala, koja se propisuju na obrascu iz stava 1. ovog člana, odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 113.

Na lekarskom receptu iz člana 111. tačka 2. ovog pravilnika, izabrani lekar propisuje osiguranom licu pomagala koja se izdaju u apoteci.

Pomagala koja izabrani lekar propisuje na lekarskom receptu utvrđena su na mesečnom nivou a izdaju se u količini određenoj u Listi pomagala.

Spisak pomagala po šiframa i nazivima utvrđenim prema Listi pomagala i Šifarniku pomagala, koja se propisuju na lekarskom receptu iz stava 1. ovog člana, odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 114.

- brisan -

Član 115.

Obrazac reversa, propisan ovim pravilnikom, odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Revers se popunjava u tri primerka. Jedan primerak obrasca reversa zadržava matična filijala pri overi obrasca za propisivanje pomagala, a dva primerka obrasca reversa vraćaju se osiguranom licu, koje ih predaje isporučiocu pomagala.

Isporučilac pomagala oba primerka obrasca reversa overava, jedan primerak obrasca reversa vraća osiguranom licu, a drugi primerak obrasca reversa dostavlja filijali uz račun za isporučeno pomagalo.

Obrazac iz stava 1. ovog člana je list formata A4 (dimenzije 210 h 297 mm) sa serijskim brojem i posebnom zaštitom zelene boje, štampan crnom bojom na hartiji bele boje.

Član 116.

Za pomagala za koja je Listom pomagala propisana ocena lekarske komisije, prvostepena lekarska komisija na obrascima ocene prvostepene lekarske komisije OLK-SP1 i OLK-SP2 (u daljem tekstu: OLK-SP1 i OLK-SP2) daje ocenu o opravdanosti propisivanja pomagala, ocenu o funkcionalnosti pomagala, ocenu o upotrebljivosti pomagala, ocenu o opravdanosti servisiranja pomagala, ocenu o popravci dela pomagala i zameni dela pomagala.

Na obrascima ocene drugostepene lekarske komisije OLK-SP3 i OLK-SP4 (u daljem tekstu: OLK-SP3 i OLK-SP4), daje se ocena drugostepene lekarske komisije u postupku ostvarivanja prava na pomagala po prigovoru osiguranog lica.

Obrasci OLK-SP1 do OLK-SP4 odštampani su uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni deo.

Obrasci iz st. 1. i 2. ovog člana popunjavaju se i štampaju preuzimanjem elektronskim putem iz Matične evidencije o ostvarivanju prava osiguranih lica (MEOP-a), koju vodi Republički zavod.

Član 117.

Obrasce iz čl. 112, 113, 115. i 116. štampa ponuđač koga izabere i ovlasti Republički zavod, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast javnih nabavki.

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 118.

Osigurano lice koje na dan stupanja na snagu ovog pravilnika koristi prava na pomagala stečena po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog pravilnika, nastavlja da koristi stečena prava do isteka utvrđenog roka trajanja pomagala.

Član 119.

Danom početka primene ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o pomagalima koja se obezbeđuju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja ("Službeni glasnik RS", br. 96/05 i 102/05).